

आधारभूतपत्रम् (Core paper)

पूर्णाङ्कः -100

MSA-C113 भारतीयदर्शनम् (Bharatiya-darshanam)

सत्रान्तपरीक्षा -70, आन्तरिकपरीक्षा-30

समयः - 03 होराः (Time : 3 Hours)

प्रस्तावितः पाठ्यक्रमः (Prescribed Course)

सकल-अर्जिताधिभारः:06 (Total Credit - 06)

खण्डः (Section) -1- वेदान्तसारः

खण्डः (Section) -2- सांख्यकारिका

खण्डः (Section) - 3- दर्शनशास्त्रस्य इतिहासः

पाठ्यक्रमस्योद्देश्यम् -

संस्कृतवाङ्मयान्तर्गतगहनदार्शनिकसिद्धान्तैः छात्राणां परिचयकरणमेवास्य
पाठ्यक्रमस्योद्देश्यम्। छात्राणामाध्यात्मिकज्ञानोन्नतये परमपुरुषार्थरूपमोक्षसिद्धये
वेदान्तनिहितहितसाधकज्ञानावबोधाय, सांख्यदर्शनप्रतिपादितप्रकृतिपुरुषविवेकसूक्ष्मत्पत्तिरहस्यादीनां
ज्ञानद्वारा छात्रेभ्यः धार्मिकाध्यात्मिकजीवनयापनाय प्रेरयितुम् च पाठ्यक्रमोऽयं एम . ए. परीक्षायां
नियोजितः ।

पाठ्यक्रम –अध्ययनपरिणामाः (Course Outcomes) –

- अस्य पत्रस्य अध्ययनेन छात्राः भारतीयदर्शनप्रतिपादित-तत्त्वमीमांसा-प्रमाणमीमांसा-
आचारमीमांसायाःज्ञानं प्राप्स्यन्ति।
- अनेन छात्राणां जीवने तात्त्विकदृष्टिरविर्भविष्यति छात्राः जीवनस्य परमलक्ष्यं प्राप्तुं
प्रभविष्यन्ति ।
- अनेन छात्राणां आचारव्यवहाराः दर्शनज्ञानपरिपूताःभविष्यन्ति एवम् उत्कृष्टसमाजस्य
निर्माणं भविष्यति ।
- योगशास्त्रनिपुणाः छात्राः योगस्य प्रशिक्षणेन धनं प्रतिष्ठां आत्मानन्दञ्च प्राप्स्यन्ति ।

खण्डानुरूपविभाजनम् (Unit-Wise Division)

खण्डः (Section) - 1 वेदान्तसारः

घटकम् (Unit) -1 - प्रारम्भतःएवं वस्तून्यवस्त्वारोपः अध्यारोपः सामान्येन प्रदर्शित
इतिपर्यन्तम्- (व्याख्या एवं आलोचनात्मकप्रश्नाः)

घटकम् (Unit) -2 - इदानीं प्रत्यगात्मनि इदम् इदमयमयमारोपयतीति विशेषत उच्यते
इत्यतः.....ग्रन्थसमाप्तिपर्यन्तम् - (व्याख्या एवं आलोचनात्मकप्रश्नाः)

खण्डः (Section) -2 सांख्यकारिका

घटकम् (Unit) -1 - प्रथमकारिकातः 23 तमाकारिकापर्यन्तम् (व्याख्या एवं आलोचनात्मकप्रश्नाः)

घटकम् (Unit) -2 - 24 कारिकातः 50 तमाकारिकापर्यन्तम् (व्याख्या एवं आलोचनात्मकप्रश्नाः)

घटकम् (Unit) -3 - 51 कारिकातः समाप्तिपर्यन्तम् (व्याख्या एवं आलोचनात्मकप्रश्नाः)

खण्डः (Section) –3 दर्शनशास्त्रस्य इतिहासः

घटकम् (Unit) –1- आस्तिक-नास्तिक-दर्शनानां सामान्यः परिचयः

संस्तुतग्रन्थाः -

1. वेदान्तसार- बदरीनाथ शुक्ल, वाराणसी

2. वेदान्तसार- राममूर्ति शर्मा, दिल्ली।
3. वेदान्तसार- गजानन शास्त्री, मुसलगाँवकर, वाराणसी।
4. वेदान्तसार(सदानन्द) - डॉ०राममूर्ति शर्मा
5. सांख्यकारिका- सम्पादक, डॉ०आद्या प्रसाद मिश्र, अक्षयवट प्रकाशन, इलाहाबाद।
6. सांख्यतत्त्वकौमुदीप्रभा- गजानन शास्त्री मुसलगाँवकर, चौखम्बा, वाराणसी।
7. सांख्यकारिका(ईश्वरकृष्ण) - बृजमोहन चतुर्वेदी
8. भारतीयदर्शनम्- बलदेव उपाध्याय
9. भारतीय दर्शन का इतिहास- जयदेव वेदालंकार
10. Indian Philosophy vol. I, II S.
11. History of Indian Philosophy, vol I, V.S.N. Das Gupta